

Conjunctuurindicator

Indicator zwakt minder af

De DNB-conjunctuurindicator toont voor juli aanstaande een verdere neergang van de conjunctuur (zie figuur 1). De aarzeling van de indicator in mei en juni die wellicht enige hoop op een omslagpunt deed rijzen, blijkt nog niet te duiden op herstel. Wel neemt het voorspelde tempo van de verdere conjunctuurachteruitgang fors af. Ook de realisatie van de conjunctuur, afgeleid van de productie in de verwerkende industrie, gaat verder omlaag. Hierbij is van afzwakking van het tempo van achteruitgang nog geen sprake.

Tabel 1 laat zien hoe de vijf samenstellende delen van de indicator bijdragen aan de mutaties in de DNB-indicator. De IFO-indicator van de Duitse industrie neemt reeds lange tijd circa de helft van de door de DNB-indicator voorspelde conjunctuurvertraging voor zijn rekening. De voor Nederland voorspelde daling in het tempo van de conjunctuurachteruitgang wordt ook bij de IFO-indicator teruggevonden. Ook de toegenomen verwachte omzet van nieuwe polishouders bij de NCM draagt voor de vier onderscheiden driemaandsperioden bij aan de mutatie in de indicator. Hetzelfde geldt

Tabel 1. Bijdragen van de componenten aan de mutatie in de DNB-conjunctuurindicator

Component	aug. 91- okt. 91	nov. 91- jan. 92	feb. 92- apr. 92	mei 92- juli 92
IFO-conjunctuurindicator Duitsland	-112	-125	-79	-35
Verwachte bedrijvigheid, industrie	-32	14	1	0
Feitelijke orderontvangst, industrie	-23	-54	-34	51
Verw. omzet nieuwe NCM-polish.	-49	-18	-75	-21
Reële geldhoeveelheid	7	-21	-23	-58
Indicator	-209	-204	-210	-62

Toelichting: De bijdragen zijn genomen ten opzichte van de direct voorafgaande driemaandsperiode en luiden in eenduizendste eenheden van de grootheden uit figuur 1, dat wil zeggen genormaliseerde waarden.

gedurende de laatste drie kwartalen voor de reële geldhoeveelheid. De op een CBS conjunctuur-enquête gebaseerde verwachte bedrijvigheid in de industrie levert voor de driemaandsperiode mei-juli aanstaande geen bijdrage aan de verandering in de indicator. Daarentegen levert de tweede reeks uit de CBS conjunctuur-enquête, de orderontvangst in de industrie, voor dit kwartaal een positieve bijdrage aan de mutatie. Omdat de ontwikkeling in de industrie nu nog zo sterk negatief is, is het opvallend dat juist de op de Nederlandse industrie gerichte basisreeksen als enige twee een (verhoudingsgewijs) positief signaal geven. In figuur 1 is de conjunctuur weergegeven als afwijking van de trend. De trend van de productie in de verwerkende industrie laat momenteel een groei zien van 3,3%. De conjuncturele component van de productie is inmiddels afgenomen tot exact -3,3% (in figuur 1, in standaarddeviaties uitgedrukt, is dit -1,7), zodat de groei van de industriële productie precies

tot stilstand is gekomen. Verdere (conjuncturele) achteruitgang zou dus negatieve groei impliceren. De huidige conjuncturele situatie is daarmee minder gunstig dan het zich lange tijd heeft laten aanzien. Dit blijkt ook uit de ramingen van nationale en internationale instellingen die, de een na de ander, neerwaarts worden bijgesteld. Het IMF heeft recent in haar halfjaarlijkse rapport de groei van de wereldeconomie voor dit jaar

DNB
1)

fors bijgesteld van 2,7% (raming oktober 1991) naar 1,4% (raming april 1992) en het CPB heeft in het *Centraal Economisch Plan 1992* een bbp-groei voor Nederland voorspeld van 1,25% tegen 1,4% in september vorig jaar (MEV). Het herstel van de conjunctuur vindt naar het zich laat aanzien later plaats dan aanvankelijk werd verwacht, en zal volgens ramingen van het IMF en CPB pas in de groeicijfers van 1993 tot uiting komen (IMF: 3,6%, CPB: 2%).

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator laat tot en met juli aanstaande een neerwaartse beweging zien. Het voorspelde tempo van conjunctuurafzwakking neemt echter af, wat mogelijk duidt op een omslag van de conjunctuur ten goede. Het CPB voorziet voor Nederland een conjunctureel dieptepunt in 1992 en conjunctuurherstel voor 1993, wat spoort met een conjunctuuromslag in de tweede helft van dit jaar.

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

